

INTEGROVANÝ VĚDNÍ ZÁKLAD 3

Seminární práce

Vypracovali: Judita Špičáková, Klára Zacharová, Kateřina Rapfová

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, kombinované studium

Ročník, semestr: 2. ročník, 3. semestr

Modelová příprava pro výuku na výstavě „Barevný podzim“

Téma: Přemysl Oráč

Ročník: 4. ročník ZŠ

VVC:

- Žák se učí si hravou formou všimnout přírody kolem sebe a uvědomuje si, že je její součástí.
- Žák poznává, že tvoří součást novodobé historie a pochopí, že rozhodnutí mají své následky.
- Žák se naučí spolupracovat s ostatními ve skupině.
- Žák pracuje s odbornou naučnou literaturou a seznamuje se s encyklopediemi.

Pojmy opěrné: hospodářské plodiny

Pojmy nové: Přemysl Oráč, půdní typy (jílovitá půda, černozem, hnědozem), lesy (listnaté, jehličnaté, smíšené)

Místo realizace a časová dotace: zahrada Kejbaly 85 min., šatna na Kejbalech 5 min.

Časová dotace celkem: 90 min.

SCÉNÁŘ VÝUKY:

Fáze výuky	Úlohy	Metoda, forma	Čas pro aktiv.	Pomůcky (druh, počet ks)	Poznámky,
Úvod: ➤ Organizace	Převléknout se do dobového oblečení		5 min.	Kostýmy	
➤ Motivace	Pověst o Přemyslu Oráči	Vyprávění (děti mohou doplňovat)	10 min.	Staré pověsti české	
➤ Seznámení s cílem výuky		Rozhovor	5 min.		

<p>Hlavní část ➤ Opakování Hospodářské plodiny</p> <p>➤ Nové učivo 1. <u>Půdní typy</u></p> <p>2. <u>Společenstva lesů</u> (smíšené/jednodruhové lesy, +,-) Str.16 štiková</p> <p>3. <u>Výstava Barevný podzim</u></p>	<p>Stanoviště 6: Procvičit a zopakovat poznatky, které již znají a navázat na ně novými.</p> <p>Stanoviště č. 1 Seznámení s půdními typy a rostlinami, které na nich prospívají</p> <p>Stanoviště 8: Naučit se, že porosty v lese tvoří patra.</p> <p>Učebna</p>	<p>Hra na Popelku</p> <p>Pracovní listy</p> <p>Skupinová práce</p>	<p>10 min.</p> <p>20 min.</p> <p>20 min</p> <p>10 min</p>	<p>Balící papír s linkami</p>	<p>Práce s buzolou</p>
<p>➤ Shrnutí - Zhodnocení výuky.</p>	<p>Upevnění nových poznatků pomocí pracovního listu.</p>	<p>Pracovní list</p>	<p>10 min.</p>		<p>Všechny děti pochválit, zhodnotit celou hodinu</p>

Rozpracování scénáře:

ÚVOD, MOTIVACE

Společně s dětmi se sejdeme venku na zahradě Kejbaly, kde každé dítě dostane svůj historický kostým, do kterého se převlékne. Děti se postaví do kruhu a pozorně poslouchají. Paní učitelka požádá děti, aby zavřely oči, zvedly ruce nad hlavu a zatočily se a představily si, že nasedly na stroj času a přesunuly se až do dob Libuše. Následně paní učitelka vypráví pověst o Přemyslu Oráči.

HLAVNÍ ČÁST

Opakování

Podle pokynů Libuše, která děti vybaví buzolami, se přesunují na stanoviště číslo 6 za Přemyslem Oráčem. Zde si zopakují hospodářské plodiny pomocí hry: děti si navzájem připraví misky s různými typy luštěnin, zavážou si oči šátkem a jejich úkol je podle hmatu je roztrždit. Děti pracují ve skupinách.

Nové učivo

1. půdy: Přemysl Oráč děti zavede na první stanoviště, kde se seznámí s různými typy půd pomocí vzorků a vysvětlí jejich vlastnosti. Každý pak od něj dostane arch papíru s obrázkem půd, kde nakreslí, co by podle nich na tomto typu půdy mohlo růst za rostliny. Přemysl Oráč pak s dětmi o tomto diskutuje. Pro rychlejší děti je připravena další aktivita v podobě křížovky.

2. společenstva lesů: Práce ve skupinách – každá skupina dostane k dispozici velký balící papír rozdělený na jednotlivá pásma s vysvětlivkami. Do těch budou děti zakreslovat rostliny, které rostou v jednotlivých lesních patrech. Děti si mají uvědomit, že les není jen strom.

Fixace

Formou her a skupinových prací na jednotlivých stanovištích. Viz procvičování nového učiva.

SHRNUTÍ

Hodnocení a závěr

Na stejném místě, kde jsme začínali příběh, se postavíme do kruhu, děti zavřou oči a zatočí se a vysvléknou kostým. A tak se pomocí stroje času dostanou zpět do současnosti. Formou diskuse budou všichni společně hodnotit klady a zápory hodiny. Odprezentují a zhodnotí svoje vypracované práce – lesní pásma.

Paní učitelka děti pochválí a vyzdvihne aktivní účast v hodině.

Literatura

JURČÁK, Jaroslav. *Přírodověda*. Olomouc : Prodos, 1996. 71 s. ISBN 80-85806-32-0.

Půda

1. Jak vzniká půda?
2. Co je to humus?
3. Jaké půdy jsou nejurodnější?

Souše zemského povrchu tvoří rozmanité nerosty a horniny, tedy neživé přírodniny. Nejsou však neměnné. Podléhají vlivům střídajících se teplot, působení vody, větru a dalších vlivů. Postupně se rozpadají, probíhá jejich **zvětrávání**.

Ve zvětrávajících podkladech se zachytávají rostliny a ty svými kořeny další zvětrávání urychlují. Časem rostliny uhynou. Jejich těla se rozpadají a mísí se s rozloženými horninami. Tak **vzniká půda**. Půda tedy obsahuje částičky hornin a minerálů, vodu a půdní vzduch, zbytky těl rostlin a živočichů. Rozpadlá těla rostlin a živočichů tvoří **humus**, který zvyšuje úrodnost půd.

Zbytky rostlin zahrádkáři ukládají na hromadu a zahrnují je půdou. Říkáme, že připravují kompost. Kompost je v podstatě zahrádkářská "výroba" humusu.

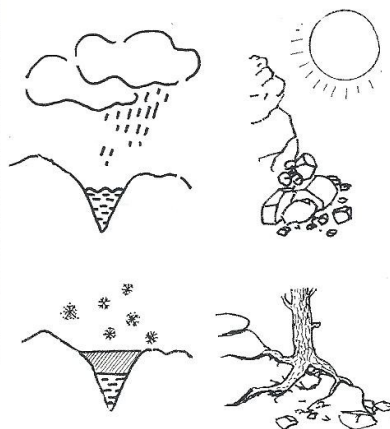
Rostlinný porost má pro půdy veliký význam. Chrání je před odnášením vodou a větrem. Tam, kde byl zničen porost rostlin nebo kde životní podmínky neumožňují jeho růst, je úrodná půda obvykle odváta větrem. Tak vlastně vznikají pouště. Rostlinstvo tedy přispívá k tvorbě a ochraně půdy. Proto žádné **rostliny zbytečně neničíme**.

jílovitá půda

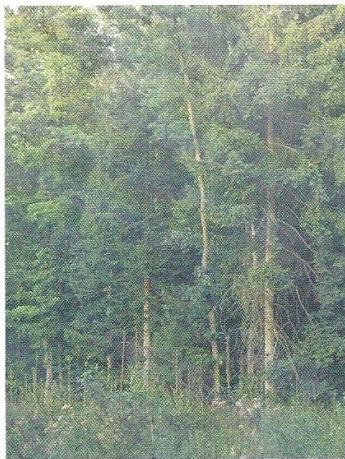
hnědozem

černozem

les listnatý

les smíšený

les jehličnatý

Listnaté lesní stromy jsou většinou teplomilné. V nížinách je tepleji než na horách, proto v nížinách převládají lesy listnaté. Jehličnaté stromy dobře snášejí nižší teploty, proto se jim dobře daří v horách, kde pak převládají lesy jehličnaté. V lesních společenstvech rostou samozřejmě i byliny a žijí mnozí živočichové.

Lesní rostliny mají odlišné nároky na množství světla. Dosahují proto různých výšek a vytvářejí tak v lese **výšková patra**. Nejvíce světla potřebují lesní stromy, proto dorůstají nejvýše a tvoří **patro stromové**. Ostatní patra tvoří podrost. Pod korunami stromů je **patro keřové**. Stínomilné byliny tvoří **patro bylinné**. Nejméně světla potřebují mechy, které vytvářejí nejnižší rostoucí **patro mechové**. V půdě je **patro kořenové**.

